

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 20. An requiratur dolus veri aut lata culpa ut quispiam à
vigintiduumviris possit coerceri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

Materiam Conservatorum laicorum tribunali
 tur paucis dico quod etiamli doli praesumptio induci solet cum iudex comm
 quat legibus sancitum est decernit aut quid statuit, Baldus conf. 23. in fin. vol. 1.
 5 Marsilijs in pract. §. successive num. 9. quia iudex clementior lege esse non potest.
 Marsilijs sing. 182. legisque orbitas transgredi prohibetur, Navar. in Manuali cap.
 27. in miscellanea. Quae opinio sit eligenda & Mathias Matheflanus tract. de electione
 vera opinio, attamen ut sindicatui subiciatur non id iusticia nisi probante
 dilucidore convincatur ut infra dum de iudice nulliter aut inique iudicante
 ostendemus. Quid autem si occurrat casus aliquis bivijs & disputabilis Certe
 tunc dubium non est quin iudex excusetur, Bald. & DD. ad tit. C. de pena iudicij
 qui male iudicavit. Cum enim iuxta ecclesiastem. cap. 3. vers. 3. vers. 11. Laudatum a
 6 Patre Lado vico Richeome enl' academie d'honneur degre. 2. fol. 213, Deus
 nondum reliquerit hominum disputationi dolo carebit in foro hoc exten
 qui in conflictu disputationum citra iudicij sordes opinionem eliger etiam pa
 7 radoxam Doctores ad d. tit. de pena iudicij, idque in foro fori de foro vero puli
 hoc est conscientiae & Dei cui omnia patent nostrum non est disputare. Com
 cludo itaque quaestionem hanc iudices ob sententias iniquas & male latis den
 modo dolus absit non posse a vigintiduum viris sindicari & ita restringenda
 jura punientia iudices qui per imperitiam male iudicaverunt de quibus lire
 Menoch. de arb. iud. cent. 4. casu 339. censet Ioannes Baptista Baiardus in Iulian
 Clarum quest. 83. num. 8. Grammatic. conf. 54. num. 11. Bertasolus conf. 71. num. 8.
 conf. 91. num. 1.

QVÆSTIO VIGESIMA.

An requiratur dolus veri aut lata culpa ut quispiam a vigintiduum viris
 possit coerceri.

SUMMARIUM.

1. Lata culpa excusat a delicto.
2. Culpa alia in committendo consistit.
3. Culpa in committendo gravior quam in omittendo.

Mlli aqua hæret. Tum quia lata culpa excusat a delicto, tex. lib. igitur ff.
 de liber. causa Capota ad l. quis sit fugitivus 2. idem celsus num. 6. ff. de edit.
 edit. fol. 73. Tum ob rationes autoritatesque & antinomias a Doctori
 bus hoc in quaestionis conflictu allatas uti videre est ex ijs quæ alio in loco at
 tuli

culi. Certe illud notatu dignum est, ad infringendam sententiam non sufficere dolum praesumptum sed requiri verum. *Farinac. decis. 185. par. 2. folio. 142. Me- nich. de arbit. iudicum lib. 2. cent. 3. casu 209. nume. 40. Roia dec. 157. par. 1. divers. arg. 2. l. 2. ff. quod quisque iuris.* De duplici porro late culpa specie, quarum una in com- mittendo, alia in omittendo seu negligendo consistit, tractatum est apud Do- ctos, *Barth. l. si servum num. 1. ff. de verb. oblig. glo. & DD. l. si mora ff. sol. mar. Co- cov. Res. tom. 1. de matrimonio par. 2. cap. 6. §. 8. num. 17. fol. 172. & inter utramque speciem multum interesse ostendit Covarruvias, d. §. 8. num. 17. D. Thomas 2. 2. quest. 7. part. 1. Petrus Loriotus l. quod nerva num. 29. & seqq. ff. depositi. graviorem esse eam quae in committendo, quam in omittendo consistit, tradit Covarr. & D. Thomas jam citatus, & quandoque eam quae in omittendo quam in com- mittendo, enucleat ibidem Petrus Loriotus glo. l. 2. ff. ad S. C. Syllan. l. si mora ff. sol. mar.*

QUESTIO XXI.

Judices an ob negligentiam puniantur.

S U M M A R I U M.

1. Index negligens quandoque civiliter, quandoq. criminaliter tenetur.

Judicis negligentia in non judicando commissa, in id omne quod partis interest tenetur, *Lancimus C. de judiciis. Peck de jure fist. cap. 2. 4. interdum etiam crimi- naliter coercetur, l. mancipia ubi glo. verb. exigatur C. de ser. fugit §. 1. in fine. de oblig. qua ex quasi delicto. Petr. Loriot. l. quod Nerva num. 31. & 32. ff. depositi. nimia enim negligentia minimo gradu a dolo malitiaque distat, & doli malitiaque effectus habet. Vamef. conj. 160. de re iud.*

QUESTIO XXII.

Qua actione teneatur qui aliquem temere in jus coram hoc tri- bunalı vocat.

Ddd

SVM.